

دستورالعمل برنامه مراقبت وقوع و پیامدهای بلایا

- پس از وقوع هر مخاطره، مسئول مدیریت و کاهش خطر بلایای مرکز فرم مربوطه را طی دو هفته بعد از وقوع تکمیل می کند. تکمیل اجزای فرم با بر اساس منابع اطلاعات ذکر شده در جدول زیر انجام می گیرد. این منابع عبارتند از مسئولین مدیریت بحران منطقه، مدیریت گسترش شبکه و مسئولین بلایا در گروه های تخصصی معاونت بهداشت (بیماری های واگیر، بیماری های غیر واگیر، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای، بهداشت خانواده و مدارس، آزمایشگاه، تغذیه، بهداشت روان، آموزش بهداشت
- گزارش "صفر" الزامی است. چنانچه مخاطره ای منجر به هیچ آسیب یا خسارتی در منطقه تحت پوشش یا مراکز بهداشتی نشده باشد، ضروری است، گزارش صفر آن به سطح بالاتر ارسال شود. هدف از این کار دو مورد زیر است: ۱) افزایش حساسیت به وقوع مخاطرات. زیرا ممکن است مخاطره بعدی منجر به آسیب شود. ۲) جمع آوری اطلاعات مخرج کسر شاخص نسبت مخاطراتی که منجر به آسیب شده اند به کل مخاطرات.
- پایش برنامه در هر سطح توسط سطح بالاتر بر اساس فرم پایش بصورت فصلی انجام می گیرد.

پیامدهای مورد نظر برنامه کدامند؟

پیامدهای مورد نظر برنامه نظام مراقبت بلایا در سه گروه کلی زیر تقسیم می شوند:

(۱) آسیب به پرسنل بهداشتی درمانی	
تعداد پرسنل مصدوم (شامل بستری و سرپایی)	گسترش شبکه
تعداد پرسنل فوت شده	مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری
غیبت پرسنل از کار (طی ۲ هفته بعد از وقوع مخاطره)	گسترش شبکه
(۲) آسیب به مرکز/پایگاه	
خسارت سازه‌ای به مرکز/پایگاه (شامل دیوار، سقف و ستون)	گسترش شبکه و دفتر فنی
خسارت غیرسازه‌ای به مرکز/پایگاه (شامل تاسیسات آب و برق و گاز، تجهیزات، لوازم و وسایل، درب ها و شیشه ها و امثالهم)	گسترش شبکه و دفتر فنی
آسیب به برنامه‌های ارایه خدمت در مرکز/پایگاه (طی ۲ هفته بعد از وقوع مخاطره) شامل برنامه های بیماری های واگیر، بیماری های غیرواگیر، تغذیه، آزمایشگاه، بهداشت خانواده، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای، بهداشت روان، آموزش بهداشت	مسئولین بلایا در هر گروه تخصصی (اعضای کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه)
خسارت اقتصادی به به مرکز/پایگاه (شامل خسارت سازه ای و غیرسازه ای، بدون احتساب خسارت به درآمد)	گسترش شبکه و دفتر فنی
(۳) آسیب به جمعیت تحت پوشش	
تعداد جمعیت تحت پوشش که تحت تاثیر مخاطره قرار گرفته اند (منظور تعداد افرادی است که نیاز فوری به کمک های امدادی دارند)	مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری
جمع تعداد جمعیت مصدوم در منطقه تحت تاثیر (یا بیمار در صورت اپیدمی) - شامل موارد بستری و سرپایی	مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری - بیمارستان ها - مدیریت بیماری ها
تعداد جمعیت فوت شده در منطقه تحت تاثیر	مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری
تعداد ساختمان خسارت دیده در منطقه تحت تاثیر و میزان خسارت وارده به ساختمان ها	مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری
خسارت اقتصادی در منطقه تحت تاثیر	مدیریت بحران استانداری، فرمانداری، بخشداری یا شهرداری

مخاطرات مورد نظر برنامه کدامند؟

از نظر تعریف، مخاطره عبارت است از پدیده فیزیکی که می‌تواند بالقوه آسیب‌زا باشد. بعنوان مثال، زلزله یک مخاطره است که می‌تواند بالقوه باعث آسیب جانی به مرکز ارایه خدمات بهداشتی درمانی و پرسنل آن بشود، یا ساختمان و لوازم و تجهیزات مرکز را تخریب کند یا عملکرد مرکز را مختل نماید. مخاطره همچنین می‌تواند باعث آسیب جانی یا مالی به جمعیت تحت پوشش شود. مخاطرات مورد نظر این برنامه در زیر فهرست شده اند:

فهرست و کد انواع مخاطرات			
مخاطرات زمین شناختی		مخاطرات زیستی	
G-1	زلزله	B-1	اپیدمی‌ها
G-2	رانش زمین (بدنبال زلزله)	B-2	هجوم جانوران موذی
G-3	نشست زمین	B-3	حمله حیوانات وحشی
G-4	روان گرایی	مخاطرات فناورزاد	
G-5	آتش فشان	T-1	انفجار گاز
G-6	سونامی	T-2	انفجار بمب
مخاطرات آب و هوایی		T-3	آتش سوزی
HM-1	طوفان	T-4	نشت مواد مضر
HM-2	گردباد	T-5	تهدیدات هسته‌ای
HM-3	باران‌های سیل‌آسا	T-6	تهدیدات رادیولوژیک
HM-4	سیل برق‌آسا	T-7	تهدیدات بیولوژیک (مثل آنتراکس، طاعون، ...)
HM-5	سیل رودخانه یا امواج بلند ناشی از طوفان	T-8	تهدیدات بیولوژیک مثل آلوده کردن آب یا مواد غذایی
HM-6	رانش زمین بدنبال بارش شدید و سیل	T-9	تهدیدات شیمیایی از نوع عوامل تاول‌زا
HM-7	شرایط جوی شدید (گرما یا سرمای شدید)	T-01	تهدیدات شیمیایی از نوع مواد صنعتی سمی
HM-8	گرد و غبار	T-11	تهدیدات شیمیایی از نوع عوامل اعصاب
HM-9	طوفان شن	T-21	تهدیدات شیمیایی مثل انفجار تانکر کلر
HM-01	کولاک	T-31	از کار افتادن سیستم تهویه
HM-11	بادهای شدید	T-41	قطع برق
HM-21	آلودگی هوا	T-51	قطع آب
مخاطرات اجتماعی		T-61	تخلیه فوری تمام یا بخشی از مرکز
S-1	جابجایی گسترده جمعیت	T-71	حوادث با مصدومین متعدد
S-2	حمله به مرکز (شامل مسلحانه و غیرمسلحانه)	T-81	سرقت
S-3	گروگان‌گیری پرسنل		
S-4	بچه دزدی		
S-5	تهدیدات سایبر (در صورت وابستگی کارکرد مرکز به سیستم شبکه اینترنت)		
S-6	اغتشاشات		

فلوچارت برنامه نظام مراقبت بلایا

